

EELHINNANG

Keskkonnaamet annab keskkonnamõju hindamise (KMH) eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 61 lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“.

1. Kavandatav tegevus

1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Aktsiaselts RAKTOOM (registrikood 10045506, aadress Lääne-Viru maakond, Rakvere vald, Roodevälja küla, Arkna tee 54, 44207)(edaspidi ka *ettevõtte*) käitluskoht asub aadressil Arkna tee 56 (katastritunnus 66101:001:0539), Roodevälja küla, Rakvere vald, Lääne-Viru maakond.

Ettevõtte tegevus seisneb mineraalsete jäätmete (17 01 01 - Batoon ja 17 05 04 - Kivid ja pinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 03*) sortimises ja purustamises (R12s) ning ladustamiseks (R13).

Ettevõttele on taotluses märgitud käitluskoha kõrvale aadressil Arkna tee 54 varem sarnaseks tegevuseks antud keskkonnaluba nr L.JÄ/325182, kehtivusega 09.09.2014 - 08.09.2019, mille menetluse raames on antud ka eelhinnang korraldusega nr V-8-4/14/8159.

Ettevõtte soovib käitluskohas teostada sortimis- ja purustamistegevust, milleks kasutatakse ekskavaatorit Volvo 24 ja lisaseadmena betoonikääre. Tegevus toimub piiratud väliterritooriumil. Tegevuskoht on avatud esmaspäevast reedeni kell 8:00 – 16:30.

Ettevõtte soovib keskkonnaloa taotluse kohaselt jäätmekäitluskohas käidelda kuni 500 tonni mineraalseid jäätmeid (17 01 01 ja 17 05 04) aastas ning üheaegselt ladustada kuni 200 tonni jäätmeid.

Käitluskohta soovib ettevõtte rajada müratõkkevalli. Jäätmekäitus ja ladustamine toimub väliplatstil aunades.

Kõik jäätmekäitluse tulemusel tekkivad või järele jäävad jäätmed antakse üle teistele jäätmekäitlejatele.

Tegevuse detailne kirjeldus koos asjakohaste plaanidega on esitatud keskkonnaloa taotluses ning tegevuse kokkuvõtte keskkonnaloa andmise korralduses.

1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguse ja planeeritava tegevusega

[Keskkonnastrateegia aastani 2030](#) on keskkonnavaldkonna arengustrateegia, mis juhindub Eesti säästva arengu riikliku strateegia "Säästev Eesti 21" põhimõtetest ja on katusstrateegiaks kõikidele keskkonna valdkonna alavaldkondlikele arengukavadele, mis peavad koostamisel või täiendamisel juhinduma keskkonnastrateegias toodud põhimõtetest. Keskkonna valdkond hõlmab nii sisult, ulatuselt kui ka spetsiifikalt väga erinevaid alavaldkondi, seetõttu on nende sihipärase arengu kavandamiseks vastavate alavaldkondade koostamine vajalik ja põhjendatud ka keskkonnastrateegia kui üldisema raamdokumendi olemasolul.

"Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030" eesmärk jäätmevaldkonnas on järgmine: aastal 2030 on tekkivate jäätmete ladestamine vähenenud 30% ning oluliselt on vähendatud tekkivate jäätmete ohtlikkust.

Eesmärgiks on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonna valdkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele. Keskkonnastrateegia põhimõtted: säästev areng, keskkonnakahjustuste ennetamine ja vältimine, jäätmehoolduse integreerimine teiste eluvaldkondade ja loodusvarade kasutamisega.

Tegevuse käigus jäätmed sortitakse ja purustatakse nende edasiseks taaskasutamiseks sobivasse mõõtu, mistõttu väheneb vajadus jäätmete ladestamiseks. Seega täidab tegevus sätestatud eesmärki.

Riigi jäätmekava 2014-2020 (pikendatud kuni 2022 aasta lõpuni) (vastu võetud 13.06.2014 korraldusega nr 256) I strateegiline eesmärk on vältida ja vähendada jäätmeteket, sh vähendada jäätmete ohtlikkust. Riigi jäätmekava II strateegiline eesmärk on võtta jäätmed ringlusse või neid muul viisil taaskasutada maksimaalsel tasemel. Ettevõtte tegevus on otseses seoses püstitatud eesmärkidega, sest jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine, ringlusse võtmine ja järgnevas taaskasutamiseks suunamine vähendab jäätmete (sh ohtlike jäätmete) teket. Ettevõtte läbiviidavad tegevused ohtlike jäätmetega vähendavad jäätmete ohtlikkust ning ohtlikke jäätmeid käideldakse keskkonnaohutul viisil.

Rakvere valla jäätmekava 2021-2026 (vastu võetud 27.01.2021 nr 80) eesmärgid tulenevad eeskätt riigi jäätmekavas seatud eesmärkidest. Lähtuvalt riigi jäätmekavast on kohalikul tasandil eesmärgiks parandada lokaalseid võimalusi liigiti kogutud jäätmete üleandmiseks ja tösta inimeste keskkonnateadlikkust jäätmete sorteerimisvajaduste osas. Jäätmete liigiti kogumine võimaldab nende edasist ringlussevõttu.

Rakvere valla üldplaneering on koostamisel. Hetkel kehtivad Sõmeru valla ja Rakvere valla üldplaneeringud. Käitluskoht asub endise Sõmeru valla kehtiva üldplaneeringu kohaselt tiheasustusalal. Valmiva üldplaneeringu kohaselt on ala on ümbritsetud tootmismaadega kuid valmiva üldplaneeringu kohaselt ei ole maakasutuse sihtotstarvet määratud.

1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatud tegevuse käigus loodusvarasid ega ressursse ei kasutata.

Käitluskoha platsid on kõva kinni sõidetud maapind. Sortimisel ja purustamisel tekkivad mineraalsed jäätmed kogutakse fraktsioonide kaupa aunadesse.

1.4. Tegevuse energiakasutus

Jäätmete transpordil käitluskohta kasutatakse fossiilseid kütuseid kasutavaid masinaid. Tegevus ei ole energiamahukas.

1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Otsest heidet vette tegevusega ei kaasne, sest tegevuskohas kasutatakse vett minimaalselt tolmuhäiringu välistamiseks.

Tegevuskohas ei käidelda ohtlike jäätmeid, seega ei ole võimalik ka jäätmetest ohtlike ainete sattumine pinnasesse või vette.

Ettevõtte sordib jäätmeid mehaaniliselt, mistõttu tegevuse käigus on vähesel määral müra ja võib tekkida tolmu.

Ettevõtte on seadnud käitluskoha kasutamisel sisse tööajad ning järgib tuule suunda ja kiirust. Jäätmeid ei purustata kui tuule kiirus on üle 10m/s. Jäätmekäitluskohas ei põletata jäätmeid ega toimu jäätmete termilist töötlemist.

Taotletava tegevusega ei tekitata vibratsiooni, valgust, soojust ega kiirgust.

1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Tegevuskohas sorditakse ja purustatakse mineraalseid jäätmeid (17 01 01 – Batoon ja 17 05 04 - Kivid ja pinnas, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 03*). Sortimise käigus tekkivad jäätmed antakse üle teistele vastavat keskkonnakaitseluba omavatele ettevõtetele.

Sortimine/ladustamine toimub tugeval pinnasel väliplatsil aunades.

1.7. Tegevusega kaasnevate avariiolekordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Kasutatavate seadmete avarii.

Ettevõtte peab järgima ettenähtud ohutusnõudeid, ettevõtte töötajad peavad olema läbinud vastava koolituse ning kasutatavad seadmed peavad vastama selleks tööks kehtestatud tehnilistele nõuetele. Nimetatud tingimuste täitmine vähendab avariiolekordade esinemise tõenäosust.

1.8. Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht teaduslike andmete alusel

Jäätmeseaduse tähenduses on suurõnnetus tegevuskohal kaevandamisjäätmete käitlemise käigus tekkiv juhtum, mis kujutab otsekohe või aja jooksul tegevuskohal või mujal ilmnevat tõsist ohtu inimese tervisele või keskkonnale. Suurõnnetuse ohuga jäätmehoidla projekteerimisel, rajamisel, kasutamisel, hooldamisel, sulgemisel ning järelhooldamisel tuleb võtta vajalikke meetmeid, et vältida selliseid õnnetusi ja piirata nende kahjulikke tagajärgi inimese tervisele või keskkonnale, piiriülesed mõjud kaasa arvatud.

Kemikaaliseaduses (edaspidi KemS) on mõiste suurõnnetus defineeritud nii avamerel nafta- ja gaasiammutamisprotsesside kontekstis (§ 19) kui ka ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte peatükis. Viimasel juhul on suurõnnetus ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga (§ 21 lõige 6). Samuti on KemSis defineeritud mõisted oht (ohtliku kemikaali või olukorra olemuslik omadus, mis võib põhjustada kahju

inimese elule, tervisele või keskkonnale) ning risk (tagajärje ilmnemise tõenäosus teatud aja jooksul või teatud asjaolude korral).

Mõiste „katastroof“ on defineeritud hädaolukorra seaduse § 19 lõikes 2 ning selle all mõistetakse eelkõige inimtegevusest põhjustatud ulatuslikku õnnetust või avariid või muu samasuguse mõjuga sündmust, sealhulgas elutähtsa teenuse raskete tagajärgedega või pikaajaline katkestus.

Ettevõtte ei kuulu suurõnnetuse ohuga ettevõtete hulka ega jää ka vastavate ettevõtete mõjualasse. Lisaks ei käita ettevõtte kaevandamisjäätmete hoidlat.

2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

2.1. Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Käitluskoht asub Lääne-Viru maakonnas Rakvere Vallas Roodevälja külas asuvalt Arkna tee 56 (katastritunnus 66101:001:0539) kinnistul. Kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa.

Käitluskohta ümbritsevad transpordimaa, tootmismaa ja maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistud. Lähikonnas asuvad peamiselt tootmismaad ja maatulundusmaad, mis moodustavad nii põllumaad kui metsamaad. Keskkonnaametile teadaolevalt ei planeerita lähikonnas olulist maakasutuse muutust.

2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõimes

Maa-ameti kaardi andmetel asub käitluskoht Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal, Roodevälja 3 maaparandussüsteemi alal, piirneb ida suunalt Näpi ojaga ning lääne ja lõuna suunalt elektriõhuliinist tulenevate piirangutega.

Maavarade registri andmetel esineb käitluskohas maavarasid, mis on registreeritud passiivsete varudena.

Käitluskoht asub kõva pinnasega platsil. Looduslikku mitmekesisust käitluskohas ei esine. Käitluskoht asub nõrgalt kaitstud põhjaveega alal.

2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Taotletava tegevuse mõjuala on lokaalne ega ulatu kaugemale käitluskoha piirist. Lähim Natura 2000 võrgustiku ala (Mädapea loodusala, keskkonnaregistri kood RAH0000366) jääb ettevõtte territooriumist vähemalt 7,8 km kaugusele ja lähim kaitseala (Arkna mõisa park, keskkonnaregistri kood KLO1200281) vähemalt 2 km kaugusele.

Ettevõtte territooriumil ei paikne märgalaid, jõeäärseid alasid, jõesuudmeid, randu ja kaldaid, merekeskkonda, pinnavorme ega metsi, mis saaksid kavandatava tegevuse tõttu mõjutatud.

Ettevõtte territoorium piirneb ida suunalt Näpi ojaga ning tegevuse käigus tuleb arvestada veekaitseliste piirangutega.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada. Ettevõtte territoorium asub tiheasustusala äärealal, maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistul. Ettevõtte territooriumil ja selle mõjualas kultuuri- ja arheoloogilise väärtusega alad puuduvad. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole kohalik elanikkond kavandatavale tegevusele vastu.

2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tegevuse mõjuala lokaalne ning tegevuse mõjualale ei jää elu- või ühiskondlikke hooneid. Tegemist on tiheasustusalaga.

3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele

Alljärgnevalt on toodud kavandatava tegevuse keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

3.1. Mõju suurus

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt olulist keskkonnamõju, kui ettevõtte täidab õigusaktidega ning keskkonnaloaga sätestatud nõudeid.

3.2. Mõjuala ulatus, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus

Tegevuse võimalik mõju on lokaalne ning eeldatavalt ei välju käitluskoha piiridest.

3.3. Mõju ilmnemise tõenäosus

Võimaliku mõju ilmnemise tõenäosus on väga väike, sest mõju vältimiseks vajalikud meetmed on kasutusele võetud.

3.4. Mõju tugevus, kestus, sagedus ja pöördumus

Juhul kui ettevõtte täidab õigusaktidega ning keskkonnaloaga sätestatud nõudeid, ei oma tegevus ümbritsevale keskkonnale mõju.

3.5. Mõju piiriülesus

Kavandatav tegevus ei ole piiriülese mõjuga.

3.6. Mõju Natura 2000 võrgustikule

Tegevuse mõjualale ei jää ühtegi Natura 2000 ala, mistõttu ei ole Natura-eelhindamine vajalik, ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud.

3.7. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Lähipiirkonnas tegutseb naaberkinnistul veevaldkonna keskkonnaloa nr L.VV/331301 alusel sama ettevõtte. Ettevõtte plaanitava jäätmealase tegevuse mõju on lokaalne ega oma koosmõju muude piirkonna tegevustega.

3.8. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi

Plaanitava tegevuse tõttu ei ole ette näha ebasoodsa mõju teket, mistõttu ei ole vaja rakendada meetmeid ebasoodsa mõju ennetamiseks, vältimiseks, vähendamiseks või leevendamiseks.

4. Eelhinnangu järeldus

Lähtuvalt eelnevast leiab Keskkonnaamet, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- Ettevõtte territooriumil ja selle mõjualal puuduvad Natura 2000 võrgustiku alad. Seega on välistatud, et ettevõtte kavandatav tegevus võiks kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärgiks olevatele liikidele ja elupaikadele. Samuti puuduvad teised kaitstavad loodusobjektid, mistõttu puudub mõju ka nendele.
- Ettevõtte kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas, vibratsioon puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolekordi või suurõnnetusi.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhinnangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg 81 puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava võiva olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ § 5 lg 2).